

Det ærede Medlem, der nu sidst havde Ordet (Fogtmann), udtalte, at han ikke kunde indse, at disse Ting, som han sammen med Flertallet arbejdede paa at faa sat igennem, kunde lægge Sten i Vejen for Reformens Gennemførelse (Fogtmann: I Realiteten.) Ja, det er jo Realiteter, vi tale om, og ikke Formaliteter. Jeg tror gerne, at det ærede Medlem har den Mening, at man ikke derved lægger Sten i Vejen for Reformens Gennemførelse, men det er min Overbevisning, at hvis det lykkes disse ærede Medlemmer her at sætte deres Villie igennem med Hensyn til dette Spørgsmaal, ville de have bundet et forsvarligt Lod om denne Reform, som vel kan faa den til at synke til Bunds.

Det ærede Medlem anførte nogle, som han mente, Beviser for, hvor rigtigt det var at foreslaa Ophævelsen af de gejstlige Retter. Først drog han til Felts over for det ærede Medlem for Frederikssund (Berg), fordi denne havde henvist til Stillingen over for de militære Retter. Jeg synes ikke, det ærede Medlem var særlig heldig i sin Imødegaaelse i saa Henseende. Han sagde, at Stillingen til de militære Retter var, som den var, fordi der om var nedsat en Kommission. Men hvad er det, Folketinget gentagende har gjort gældende ved sine Krav om Nedsættelse af en Kommission? Har det været Folketingets Mening, da der skulde nedsættes en Kommission om disse Sager, og man enedes med Ministeriet derom, at de militære Retter skulde afskaffes? Hvilken Urimelighed vilde det da ikke være at nedsætte en Kommission, som skulde arbejde paa deres Reformation? Naar Folketinget har været med til at billige, at der blev nedsat en Kommission om de militære Retter, har Folketinget sikkert gjort det ud fra denne Grundtanke: Vi maa se at forbedre de militære Retter (Afbrydelse af Fogtmann). Ja, men naar det ærede Medlem har været med til det — og det har jo det ærede Medlem været med til — kan det ikke nytte, at det ærede Medlem taler om, at man vil ophæve de militære Retter, det vil man slet ikke. Man vil det ikke, og det er ikke alene, fordi der sidder en Kommission, men man vil det ikke, fordi man i sin Tid har vedtaget, at de militære Retter skulde forbedres eller reformeres. Ja, saa mener jeg, at det ærede Medlem for Frederikssund i Virkeligheden har Ret i sin Henviisning til, at Udvalgets Flertal i Virkeligheden ikke vilde ophæve de militære Retter.

Det samme Standpunkt, som Udvalgets Flertal, ja Folketinget hidtil har taget over for Spørgsmaalet om en Forbedring af de militære Retter, mener jeg, det var rigtigt, at man indtog over for de gejstlige Retter. Jeg erkender, at her er ogsaa noget at reformere. Det er rimeligt, at disse Domstole bringes i Overensstemmelse med Tidens Krav, og Tidens Krav ligger jo klart for her i dette Lovforslag. Tidens Krav gaar ud paa dels mere kollegiale Retter, og dels at man faar Meddommere, og noget saadant kunde der jo være Grund til at tage op ved Spørgsmaalet om de gejstlige Retter. Det ærede Medlem spurgte, om Kultusministeren vilde være med til at tage en Skolelærer med ind i Provsteretten. Ja, det vil jeg meget gerne være med til, saa snart Provsteretten skal dømme i en Sag, som angaar Skolesager. Og dette er ikke noget, som særlig jeg fremfor mange andre skulde være villig til, nej, det er noget, som har været under Overvejelse i mangfoldige Aar lige fra Halvtredserne. Man har været fortrolig med Tanken om, at Skolelærere kunde blive Meddommere ved en Provsteret. Der kunde godt være Grund til at tage dette Spørgsmaal op.

Nu siger det ærede Medlem: Ja, men Kultusministeren har ikke udtalt sig i saa Henseende, han har ikke stillet Forslag. Nej, alle mulige Forslag kan man jo ikke komme med paa een Gang, og jeg har ikke haft saa stor Opfordring dertil, da Udvalget omtrent ikke har spurgt mig i saa Henseende, den eneste Gang var i Fjor Vinter. Der var da en ganske kort Konference, og i Udvalget udtalte jeg mig om, at det, jeg ønskede, var en Reform af de gejstlige Retter. Siden har jeg ikke haft nogen Konference med Udvalget, men et af Udvalgets Medlemmer har i Aar spurgt mig, om jeg stod paa det samme Standpunkt, og det har jeg sagt ja til. Jeg har ønsket en Reform af de gejstlige Retter. Ellers har man ikke spurgt mig om, hvad min Mening var med Hensyn til de gejstlige Retter. Det ærede Medlem for Middelfart (Slengerik) synes at have faaet ud af min Tale forleden, at det eneste, jeg kunde ønske med Hensyn til en Reform af de gejstlige Retter, var, at Højesteret fik et gejstligt Element tilført. Jeg tror, at hvis det ærede Medlem vil gennemlæse min Tale, vil han se, at det er ikke det eneste Ønske, jeg har i Henseende til en Reform af de gejstlige Retter.